



ADALAR

ULAŞIM ÇALIŞTAYI

28 AĞUSTOS 2019
ANADOLU KULÜBÜ/ BÜYÜKADA

ULAŞIM DAİRE BAŞKANLIĞI

GİRİŞ.....

Tarihi, kültürel, ekonomik ve stratejik yapısıyla dünyanın en önemli metropollerinden biri olan İstanbul’la ilgili her türlü planlama faaliyetlerinde, doğal ve kültürel değerlerin tahribatına yönelik kentleşme baskısını kontrol altına almak, bu değerleri koruma ve kullanma dengesi çerçevesinde günümüz yaşamı ile bütünleştirmek hedeflenmektedir.

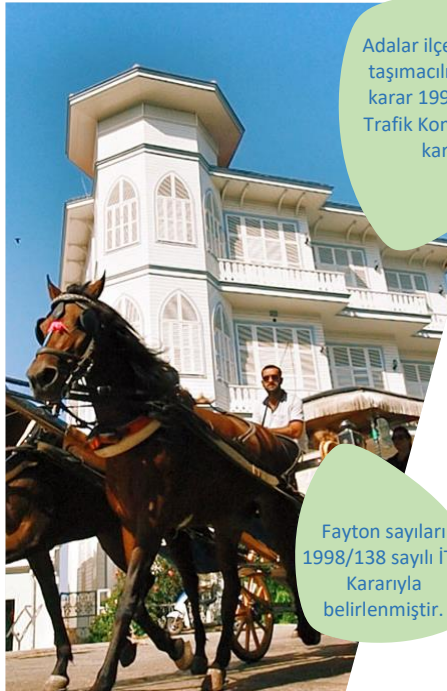
İstanbul geneli için belirlenen bu hedef çerçevesinde; tarihi, coğrafi ve kültürel kısıt ve fırsatlarıyla Adalar’ın ulaşım sorunlarının ele alınarak çözüm önerilerinin yer aldığı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Adalar Belediye Başkanlığı uhdesinde düzenlenen Adalar Ulaşım Çalıştayı 28.08.2019 tarihinde Büyükada, Anadolu Kulübü’nde gerçekleştirilmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri, ada sakinleri ve tanınmış kişilerin yoğun katılımıyla gerçekleşen Adalar Ulaşım Çalıştayı’nda, Adalar ulaşımı ile ilgili tüm konular masaya yatırılmış, mevcut sorunlar için moderatörlerin eşliğinde çözüm önerileri aranmıştır.

Çalıştay; İBB Genel Sekreter Yardımcısı Sn. İbrahim Orhan DEMİR, Adalar Belediye Başkanı Sn. Erdem GÜL ve Adalar Kaymakamı Sn. Mustafa AYHAN’ın açılış konuşmaları ile başlamış ve Sn. İbrahim Orhan DEMİR Adalar ilçesindeki ulaşım konu olan mevcut sorunları ve çalıştay grup toplantılarında konuşulacak konu başlıklarını özetleyen kısa bir sunum yapmıştır.

Açılış Sunumu.....

Genel Sekreter Yardımcımız İbrahim Orhan DEMİR'in, Adalar ilçesindeki ulaşım ile ilgili mevcut sorunları ve çalıştay grup toplantılarında konuşulacak konu başlıklarını özetleyen açılış sunumu aşağıda yer almaktadır.



Adalar ilçesinde fayton taşımıcılığı ile ilgili ilk karar 1996/33 sayılı İl Trafik Komisyonu (İTK) kararıdır.

Fayton sayıları 1998/138 sayılı İTK Kararıyla belirlenmiştir.

İsim	Fayton Adeti	Barınak Kapasitesi	Barınak Tipi	Barınak İşletmecisi
Büyükkada	226	140 Fayton 560 At	Ahır	İSPARK AŞ
Heybeliada	30	30 Fayton 120 At	Betonarme/ Baraka	Özel Şahıs
Burgazada	21	21 Fayton 84 At	Ahır	Özel Şahıs
Toplam	277	191 Fayton - 764 At		

Adalar Ulaşımında Genel Sorunlar

- Fayton taşımacılığı turistik amaçlı ve nostaljik bir faaliyet olması gerekirken, Adalar'da alternatifsiz toplu ulaşım aracı olarak kullanılmaktadır.
- Turistik amaçlı yoğun kullanım ve yüksek fayton ücretleri nedeniyle ada halkının ulaşım talepleri yeteri kadar karşılanamamaktadır.
- Ortodoks Hristiyanların kutsal günü olarak kabul edilen 23 Nisan ve 24 Eylül tarihlerinde yoğun bir ziyaretçi akınına uğrayan Aya Yorgi Kilisesine ulaşımında zorluk çekilmektedir.
- Özellikle Büyükada'ya ülkenin değişik bölgelerinden denetimsiz olarak at giriş çıkışları olmaktadır.
- Fayton başına 5-6 at kullanılması nedeniyle, atların sağlık, bakım ve beslenme ihtiyaçları karşılanamamakta, denetiminde yetersiz
- Mevcut durumda faytonların en az %30'u (86 adet) barınaktan yoksundur.
- Yoğun fayton kullanımı yüzünden atlar yeteri kadar dinlendirilememektedir. Bu yoğun kullanım, hayvan haklarına ve çeşitli ülkelerdeki fayton kullanım kurallarına uygun değildir.
- Kış aylarında talebin azalması nedeniyle atların bir kısmı, bakım masrafının yeni bir at ücretinden yüksek olması nedeniyle ormana başıboş bırakılmaktadır.
- Yoğun fayton kullanımı bisiklet ve yaya trafiği açısından tehlikeye sebebiyet vermektedir.
- Yoğun fayton kullanımı nedeniyle çevre kirliliği (koku, hayvan dışkısı, ses kirliliği vb.) oluşmaktadır.
- Oluşan çevre kirliliği nedeniyle Adalar'daki yaşam kalitesi düşmektedir.
- Kınalıada'da yerleşik nüfusun ulaşım faaliyetleri motorlu taşıtlar ile gayri yasal olarak düzenlenmektedir.





- Adalara giriş-çıkış yapan yük gemileri denetimden yoksundur. Yük ve hafriyat kamyonlarının Adalar dahilinde denetimi yetersizdir.

- Arabacılar ve Motorsuz Kara Nakil Vasıtaları Esnaf Odasının başkanlığında kurulan SS Büyükkada Motorlu-Motorsuz Taşıtlar Kooperatifine ait Büyükkada'da 4, Heybeliada'da 2, Burgaz ve Kınalıada'da 1'er tane olmak üzere 8 adet motorlu taşıt ile yük taşımacılığı yapılmaktadır.
- Adaya ana karadan ulaşımında, adalar arası deniz ulaşımı seferlerinde ve iskele kullanımlarında sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların başında ana kara ile 24 saat kesintisiz ulaşımın sağlanmamış olması, iskelelerin yolcu bekleme alanlarının yetersizliği ve ayrı iskelelerin hizmet vermesi sıralanabilir.



Grup Çalışmaları.....

ADA İÇİ TOPLU ULAŞIM

Masa No : 1

Moderatör: Prof. Dr. Haluk GERÇEK



YAYA ULAŞIMI, BİSİKLET VE AKÜLÜ ARAÇ KULLANIMI

Masa No : 2

Moderatör: Doç. Dr. Eda BEYAZIT



HAYVAN HAKLARI VE ÇEVRE

Masa No : 3

Moderatör: Prof. Dr. Murat ARSLAN



ADALAR LOJİSTİK SİSTEMLERİ

Masa No : 4

Moderatör: Prof. Dr. Alper ÜNLÜ



ADALAR ARASI VE ANA KARAYA ULAŞIM

Masa No : 5

Moderatör: Sinem Serhan DEDETAŞ



TURİZM VE REKREASYON

Masa No : 6

Moderatör: Prof. Dr. Mehmet OCAKÇI



Masa-1 Ada İçi Toplu Ulaşım

Moderatör: Prof. Dr. Haluk GERÇEK

Görevliler: Gözde UĞURLU – Ramazan ÖZBEK



Ada içi toplu ulaşım konularının masaya yatırıldığı bu çalışma grubundaki ilk oturumda Adalar ile ilgili nasıl bir vizyonun bulunduğu, gelecekte nasıl bir adada yaşamının arzulandığı soruları yöneltmiştir. Burada ortaya çıkan görüşler; yaşanabilir, sakin, doğası, kültürel mirası korunan, insanların mutlu olabileceği ve ulaşım sisteminin de iyi planlandığı, iyi işletildiği bir ada olarak belirlenmiştir. Bu resmi gerçekleştirmek için ulaşım sisteminin ne şekilde planlanması gerektiği ise ikinci oturumda cevaplanması düşünülen konuların başında gelmiştir. Bu kapsamda aşağıda yer alan öneriler oluşturulmuştur.

Ulaşım açısından talep yönetimi sorunu: Adaya özellikle yaz aylarında birçok günübirlik ziyaretçi gelmektedir. Hem bu ulaşım talebinin hem de ada halkının ada içi günlük seyahatlerinin nasıl bir sistemle karşılanması gerektiği üzerinde tartışılmıştır. Öncelikli olarak bu talebin nasıl bir yöntemle yönetilmesi gerektiğinin netlik kazanması gerekmektedir. Esas sorunu yaratan ziyaretçi talebinin, adadaki yaşam biçimini, adanın kültürel ilişkilerini, doğasını, çevresini hoyratça kullanmasının önüne geçmek olmalıdır. Henüz adaya gelmeden önce ziyaretçilere adaların tanıtımı yapılmalı; buradaki aktiviteler, gezilecek ve görülecek yerler, beklenen davranış biçimleri ve uyulmadığı taktirdeki cezai müeyyideler anlatılmalıdır. Ada ile

ilgili bu yönlendirmeler henüz adaya gelmeden önceki deniz ulaşımı esnasında ve ada içindeki çeşitli panolarda yer alabilir.

Fayton kullanımına yönelik sorunlar: Fayton sisteminin içinde bulunduğu sağlıksız durumu fayton sahipleri ve işletmecileri de kabul etmektedir. Gerek atlarla, gerek faytonlarla gerekse barınaklarla ilgili tüm hizmetlerde (veterinerlik, temizlik, ilaç vb.) çok ciddi düzenlenmelere ve iyileştirmelere ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak adadaki özellikle ziyaretçilerden gelen ulaşım talebinin sadece faytonlarla çözülmesinin mümkün olmadığı görülmektedir. Adada yaşayanların ve ziyaretçilerin birbiriyle entegre iki çeşit yeni toplu taşıma sistemine ihtiyacı vardır. Bunlardan ilki büyük kapasiteli, adanın geneline hizmet edecek bir güzergahta çalışan araçları, ikincisi ise daha çok talep bazlı kullanılacak küçük kapasiteli, adanın erişimi zor olan alanlarına hizmet edecek araçları kapsamalıdır. Bu toplu taşıma sisteminin planlanması ve işletimiyle ilgili düzenlemeler adada yaşayanlar ile ortak bir akıl yürüterek ve değişik alternatifler oluşturularak sağlanabilir. Önerilen toplu taşıma sisteminin hem faytonlar üzerindeki yükü alacağı, hem de ada kullanıcılarını belirli bir noktaya konforlu, güvenli ve ekonomik bir şekilde eriştireceği bilinmektedir. Ada içerisindeki tepe noktalara ise düzenlenen bu toplu taşıma ile entegreli olacak şekilde daha küçük ölçekli araçlar konularak sistem geliştirilmelidir. Çalıştay sonucu ile yapılacak eylem planında veya ulaşım master planı ile bu toplu taşıma sisteminin ekolojik, elektrikli ve adaya zararı en az olan, adanın topoğrafyasına uygun kalitede olması planlanmalıdır.

Bu çalışma grubunun konusu olmamakla birlikte yaya alanları ve bisiklet alanlarının içinde bulunduğu kaotik durum da dile getirilmiştir. Özellikle kiralık bisikletler, yaya sirkülasyonu için gerekli altyapının olmaması ve yaya alanlarının başka birtakım faaliyetler ile engellenmiş olması büyük sorunlar olarak görülmektedir. Bu nedenle ada içerisinde taşıt trafiğinden tamamen arındırılmış yaya alanlarının oluşturulması gerekmektedir. Bu alanlara kesinlikle herhangi bir aracın girmesinin engellenmesi gerekmektedir.

Grup içerisinde yapılan çalışmada en fazla uzlaşma sağlanan nokta denetim konusu olmuştur. Denetim eksikliği sadece ada içerisinde değil kent içerisinde de görülmekte olup ulaşımın kimin tarafından nasıl denetlendiği veya denetlenip denetlenmediği konusunda ciddi sorunlar bulunmaktadır.

Bir ulaşım sisteminin iyi düzenlenmesi için 3E kuralı vardır;

- **Engineering:** Doğru uygulanan mühendislik altyapısı.
- **Education:** İnsanlarının eğitilmesi ve farkındalık oluşturulması.
- **Enforcement:** Denetim yani kuralların ve düzenlerin uygulanması.

Bu maddelerden bir tanesi eksik olduğunda sistemin doğru bir şekilde çalışması mümkün değildir. Kentimizde denetim konusunda kurallara ve yasalara uymada eksiklik görülmektedir. Örneğin; bisiklet kiralayan insanlar bisikletlerin girmesi yasak olan alanlarda gezinti yapmaktadır. Ada içerisindeki ulaşımın ve ulaşım da yer alan öğelerin iyi planlanması, uygulanması ve bunun için ciddi bir siyasi idare ile denetlenmesi gerekmektedir.

Özet Olarak;

- Özellikle günübirlik talep yönetiminin çok paydaşlı bir şekilde ele alınması,
- Fayton sayısının azaltılarak adaya uygun toplu taşıma sisteminin kurulması,
- Kurulacak toplu taşıma sistemine talep bazlı araçların entegre olması ve akülü araçların sayılarının azaltılması,
- Yaya alanlarına diğer taşıtların girmesinin engellenerek tümüyle yaya kullanımlı alanların oluşturulması

gerekmektedir.

Masa-2 Yaya Ulaşımı, Bisiklet ve Akülü Araç Kullanımı

Moderatör: Doç. Dr. Eda BEYAZIT

Görevliler : Abdullah ŞENEL – Rıdvan KAYA



Öncelikle Çalıştay paydaşları ile birlikte adanın ne anlama geldiği ifade edilmeye çalışılmıştır. “**Ada Sizin İçin Ne İfade Ediyor?**” sorusuna genel olarak; korunmuşluk, şehirden kaçış, doğallık, sakinlik, güvenlik, sanat-kültür, huzur, kültürel alan, doğal ve coğrafi değerler ifadeleri cevap olmuştur. Daha sonra paydaşlar ile beraber Adalarda olması gereken ulaşımın nelere dikkat edilerek oluşturulması gerektiği belirlenmeye çalışılmıştır. Burada da; düzen, kural, eşitlik, ortak kullanım, güvenli ulaşım, gürültü ve hava kirliliği olmayan, birlikte hareket etme politikasının olduğu yavaş bir şehir kavramları öne çıkmıştır. Tüm bu kavramsal çerçevedeki tespitler ışığında Adalarda yer alan mevcut sorunlar aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

- Akülü araçlar ve bisikletlerin düzensiz ve kontrolsüz kullanım artışı,
- Akülü araçlar ve bisikletlerde yaş sınırlandırılmasının olmaması,
- Belirli aylarda bisiklet kullanımının artışı ile oluşan trafik kargaşasına yönelik herhangi bir aksiyonun olmaması,
- Dikkatsiz sürücüler için yeterli denetim olmaması,
- Bisiklet kiralama firmalarının düzenli bir şekilde denetlenmemesi,
- Modlar için bağımsız güzergahların olmaması,

- Mevzuat gereği yasal bisiklet sayılarının fiilde uygulanmaması,
- Kamu araçlarının yasalara uygun olmaması,
- Herhangi bir ulaşım bilgilendirme formunun bulunmaması,
- Çarşı alanlarında bisiklet kullanılması,
- Şartsız koşulsuz acemi sürücülere kiralama yapılması,
- Kiralama fiyat tarifesinin ve politikasının bulunmaması,
- Ana arterlerde kazaların yüksek olması.

Mevcut sorunlarının giderilmesi çerçevesinde yeni ulaşım politikalarının oluşturulmasında katkı sağlayacak belli başlı öneriler aşağıda sıralanmıştır.

- Akülü araç ve bisiklet sayısındaki düzensiz artışın önüne geçmek için bu araçların ne amaçla, kimler tarafından, hangi şartlarda kullanılmasına ilişkin mevzuat tanımları belirlenmeli,
- Bisiklet kiralama firmalarının çalışma şekil ve esasları mevzuatla standardize edilmeli,
- Denetim düzenli, kontrollü, mevzuatlara uygun ve yaptırımlı olmalı,
- Acemi bisiklet sürücüleri için;
 - Kiralama yapılırken bütün sorumluluğu aldığına ve bisikleti dikkatli kullanacağına dair beyanın imzalı alınmalı,
 - Sürücülere eğitim broşürü oluşturulup verilmeli,
 - Bisikletlerin kiralama süreleri bittikten sonra bırakmak için merkezin dışına ortak Bisiklet Bırakma Noktaları kurulmalı,
- Belediye tarafından bisiklet inceleyici ekiplerin oluşturularak, bisikletlerin “Uygundur-Sürüşe Hazır” olduğunu ifade eden Belediye onay bandrollerinin kiralayıcı firmalarında bulunan her bisiklete yapıştırılmalı,
- “Uygundur-Sürüşe Hazır” olduğunu ifade eden Belediye onay bandrollerinin bulunmadığı bisikletlerin kiralınmasında kiralayıcı firmalara caydırıcı yaptırımlar belirlenmeli,
- Faytonların toplu ulaşım aracı olarak kullanılmayıp belirli güzergahta nostaljik gezi amaçlı kullanılması ve asıl toplu ulaşım hizmetinin elektrikli araçlarla ring seferi yapılması,
- Kamuda Adalara uygun elektrikli araçların kullanılmasının sağlanması,
- Elektrikli araçlar için hız kısıtlamasının sağlanması ve hız standartlarının belirlenmeli,
- Kurallara aykırı davranışlarının tespiti için Denetim personellerinin sayısının artırılması,
- Adalardaki huzurun korunması amacıyla belirli saatlerde sokaklarda güvenlik personelleri bulundurulmalı,
- Akülü ve elektrikli araçlar için şarj istasyonları belirlenmelidir.

Masa-3 Hayvan Hakları ve Çevre

Moderatör: Prof. Dr. Murat ARSLAN

Görevliler : Özlem TÜRKMEN – Hülya KIRLIKOVA



Katılan tüm paydaşlar Adaların mevcut doğasının korunarak yeni çevre sorunlarına yol açmayan çözümlerin bulunması konusunda hemfikir oldular. Çözümler oluşturulurken çalıştaya davet edilen tarafların önerilerinin dikkate alındığı demokratik bir yöntemin izlenmesinin önemi vurgu esas olmalıdır.

Grup çalışması paydaşları adaların sakinleri, çeşitli sivil toplum örgütleri temsilcileri, faytoncu esnafı temsilcileri, akademisyenler ve baro hayvan hakları temsilcilerinden oluştu. Ortaya konulan değerlendirmeler bu paydaşların bakış açılarını yansıtmaktadır. Bazı konularda görüş ayrılıkları ortaya çıksa da hayvan refahı, çevrenin korunması ve ada halkının yaşamlarının kolaylaştırılması konularında en uygun ulaşım seçeneğinin seçilmesi konusunda tam bir uzlaşma sağlanmıştır.

Ada sakinleri; Son yıllarda adaya ilginin artması atların iş yükünü arttırmıştır. Denetimler de yetersiz kaldığı için atların iş yükü ve devamında ölümler artmıştır. Veteriner hekimlik hizmetleri yetersiz, sürücüler gerek mesleki yeterlilik açısından gerekse iletişim açısından herhangi bir eğitim almamaktadırlar. Tüm olumsuzluklara rağmen faytonculuk ada kültürünün bir parçasıdır. Mevcut sorunlar çözülerek korunması gerekir.

STK Temsilcileri; Adaların topografik yapısı faytonculuk yapmaya elverişli değildir. Kayıt dışı at giriş çıkışları atların takibini zorlaştırmaktadır. Atların zorlu şartlarda ve bilinçsizce kullanılmasının eziyet ve ölümlere yol açmaktadır. Hayvan sağlığı hizmetleri gerek ilgili kurumlar gerekse at sahipleri tarafından verilmemektedir. Ölen atların resmi gömü alanının olmaması toplum sağlığı sorunlarına yol açacaktır.

İstanbul Araba ve Motorsuz Kara Nakil Araç Esnafı Temsilcileri; Adaya ulaşımın kolaylaştırılması ve turistlerin yüksek ilgisi nedeniyle atların iş yükü artmaktadır. Denetim eksikliği nedeniyle söz konusu olumsuzluklar meydana gelmektedir. Adada hayvan sağlığı hizmeti verebilecek bir merkez bulunmamaktadır.

Akademisyenler; Eziyet yalnızca acı veren fiziki müdahale ile değil, açlık, aşırı yük, uzun süre çalıştırılma vb. etkenleri de kapsamaktadır. Mevcut çalışma siteminde atlar bu etkenlerin hemen tümüne maruz kalmaktadır. Kayıt dışı at hareketleri zoonoz hastalıkların hem atlar için hem toplum sağlığı için risk oluşturmaktadır. Koşullar düzeltilmeden atlı fayton taşımacılığı bir seçenek olmamalıdır.

Baro Hayvan Hakları Temsilcileri; Faytonlar iç ulaşım aracı olarak kullanılmamalıdır. Sistem, iş kazaları, istihdam ve kayıt dışı ekonomi açısından gözden geçirilmelidir.

Yurtdışı Katılımcı; Faytonlarda kullanılan atların eziyetlerini sonlandırmak amacıyla faytonlar tamamen kaldırılarak yerine atların kullanılmadığı yeni bir ulaşım sistemi devreye sokulmalıdır.

Çözüm Önerileri;

Ada sakinlerinin iç ulaşım ihtiyacı ve turistik gezi taleplerinin karşılanması amacıyla mevcut fayton sisteminin rehabilite edilmesi veya tamamen kaldırılarak yerine farklı ulaşım sistemlerinin geliştirilmesi hususları tartışılmıştır. Faytonların tümüyle kaldırılmaması durumunda aşağıdaki tedbirlerin alınması önerilmiştir.

- Sürücüler belirlenen bir müfredatla eğitimden geçirildikten sonra sınava alınmalı ve başarılı olanlar sertifikalandırılmalı,
- Faytonculukta kullanılacak atların ırkları ve standartları belirlenmeli,
- Atlar çalışmaya başlamadan önce en az 3 ay uzmanlar tarafından fayton atı olarak eğitimden geçirilmeli,
- Atlar resmi Veteriner hekimden sağlık sertifikası aldıktan sonra çalışabilmeli,
- Mevcut atlar sayıları ve nitelikleri açısından gözden geçirilmeli uygun olmayanlar hizmet dışı bırakılmalı (bu atlar dezavantajlı gruplar için sosyal projelerde kullanılabilir)
- Tüm atlar kayıt altına alınmalı Adalar'dan ayrılan atların akıbeti takip edilmeli,
- Fayton sayısı ve at sayısı kademeli olarak azaltılmalı, elektrikli araçlar ile toplu taşıma sistemi geliştirilmeli,
- Azaltmayla ortaya çıkacak ihtiyaç çevreye zarar vermeyen ve görüntü kirliliği yaratmayan elektrikli toplu taşıma araçlarıyla ikame edilmeli (atlarla çekilen ve aynı zamanda elektrikli olan fayton, golf arabaları vb),
- Yetkili kurumlar arasında işbirliği artırılarak, zabıta, trafik, ilçedeki resmi veteriner hekim ekipleri tarafından denetimler yapılmalı,

- Adaya at konusunda tecrübeli Veteriner hekimlerin bulunduğu donanımlı bir sağlık birimi açılmalı,
- Faytonculukla ilgi eksik mevzuatlar tamamlanmalıdır.

Masa-4 Adalar Lojistik Sistemleri

Moderatör: Prof. Dr. Alper ÜNLÜ

Görevliler : Sinan AKSOY – Recep ÇELİK



Adalarda Lojistik Sistemlerle ilgili mevcut tespitlerin ve çözüm önerilerinin yer aldığı 4. Masada genel olarak aşağıdaki sorunlar ele alınmıştır.

- İskele iş güvenliğinin eksik olması,
- İskele kullanımında hem lojistik hem de turistik faaliyetler yer alması, uzmanlaşmanın bulunmaması,
- Adalar genelinde elleçleme probleminin yer alması,
- Ada içinde standart bir yük taşıma aracı bulunmaması, farklı yakıt teknolojisine sahip (forkliftler, motorlu taşıyıcılar, elektrikli araçlar) araçların kullanılması,
- Yavaş şehire uygun bir lojistik sisteminin yer almaması,
- Hamal mafyasının bulunması,
- Yük taşımacılığı saatleri ve senkronizasyonunun sağlanmaması,
- Lojistik araçların yük taşırken zemini bozması,
- 6000'e yakın ruhsatsız akülü aracın bulunması ve yük taşımacılığında da kullanılması,
- Fayton taşımacılığında denetimsel ve yönetsel sorunların bulunması,

- At giriş çıkışları için aynı iskelenin kullanılması,
- Acil durum lojistik sorunlar için İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait hızlı deniz ulaşım aracının bulunmaması,
- Kurumlara ait çıkartma gemileri (İSKİ, itfaiye, İGDAŞ) sorunları
- Akülü araçların denetiminde yetersizlik,
- Adalarda yer alan 3 Kooperatif arasındaki uyumsuzluk olarak belirlenmiştir.

Bahsi geçen konulara ilişkin öneriler ve yapılması düşünülen düzenlemeler aşağıda sıralanmıştır.

- Adalarda ana kara, ada içi ve eve teslimatla ilgili yer alan 3 kooperatif arasında denge sağlanarak birlikte hareket etmesi sağlanmalıdır.
- Adalarda yer alan akülü araç ve bisikletlerin denetimi düzenli olarak yapılmalı ve gerekiyorsa sayısal olarak sınırlama getirilmelidir.
- Ada içi fayton taşımacılığının kaldırılarak elektrikli araçlarla toplu taşıma sistemine geçilmelidir.
- 'Yavaş şehir'e yönelik standartlar geliştirilmeli ve bunlara yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Lojistik iskele ile turistik iskelelerin ayrımı yapılmalıdır.
- Yük taşımacılığında saat ayrımı yapılarak sabah erken saatlerde yük taşımacılığı yapılmalıdır.
- Fosil yakıt araçlarla taşımacılık yapılmamalı, elektrikli kargo araçları devreye alınmalıdır.
- Merkez alanda lojistik depo yapılmalıdır.

Masa-5 Adalar Arası ve Ana Karaya Ulaşım

Moderatör: Sinem Serhan DEDETAŞ

Görevliler : İlhan AKBULUT – Münir KÜÇÜK



Adalar arası ve ana karaya ulaşım sorunlarının ve çözüm önerilerinin tartışıldığı 5. masada özellikle ana sakinlerinin deniz ulaşımı ile ilgili büyük beklentilerinin olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak sorunlar aşağıda maddelendirilmiştir.

- Burgazada ve Kınalı'dan saat 21:00'dan sonra ulaşım bulunmamakta, bu soruna çözüm gerekmektedir,
- Adalardan saat 24:00'dan sonra saat başı Ana karaya ring yapılmalıdır,
- Adalarda iskelelerin bir bütünlük oluşturulmalıdır,
- Adalar iskelesi üzerindeki kat vakıflardan alınarak BELTUR işletmesine verilmelidir,
- Adalara deniz yolu ile gelen ada sakinleri ve ziyaretçilerin deniz yolu ücretlerinde farklılık olmalıdır,
- Ana karaya ücretler yarıya indirilmelidir,
- Ada halkı adalar arasında ücretsiz seyahat edebilmedir,
- Adalar-Yalova seferleri olmalıdır,
- Kabataş'tan Adalara express seferler konulmalı.
- Ana karadan adalara İDO seferleri yapılmalıdır,

- İDO iskelesi kullanılmayacaksa tiyatro ve gösteri merkezi olarak değerlendirilmelidir,
- Adalarda kirliliği engelleyebilmek adına atıkların denize bırakılmaması için gemilerde bilgilendirme yapılmalı, cezai müeyyide uygulanmalıdır,
- Kış tarifiesi öğrenci nüfusu dikkate alınarak düzenlenmelidir,
- Büyükçekmece başta olmak üzere yeni hat planlaması yapılmalıdır,
- Adanın sosyal, kültürel ve doğal değerlerini tahribatını önlemek ve bu değerleri geri kazandırabilmek için adaya gelen günübirlik kullanıcılardan ayakbastı parası adı altında vergi alınmalıdır,
- İstanbul'un ana ulaşım hatlarında olduğu gibi vapur ve teknelerde de mesafe bazlı ücretlendirme olmalı ve iade validatörleri yer almalıdır.

Bahsi geçen konulara ilişkin öneriler ve yapılması düşünülen düzenlemeler aşağıda sıralanmıştır.

- Adaya ulaşım sıklığının ne olması konusunda ada halkından 2 kişinin katılımıyla tespit heyeti oluşturulacaktır. Ayrıca konser, tiyatro vb. sosyal etkinlikler sonrası adaya geç saatlerde ulaşım ihtiyacı olduğundan gece seferlerine başlanması kararı alınmıştır.
- Adaya ada halkı dışından gelen vatandaşlara yönelik adanın kirlenmemesi, ada yaşantısına zarar verilmemesi adına Şehir Hatları vapurlarında bulunan televizyon ekranlarından bilgilendirme yapılarak farkındalık yaratılması sağlanmalıdır.
- Turistlerin özellikle yaz aylarında adayı tercih etmeleri adaya büyük bir nüfus yoğunluğu sorununu getirmektedir. Bu sorunun en aza indirilmesi adına ada halkına ve turist olarak gelenlere yönelik farklı ücret tarifelerinin uygulanması düşünülmektedir.
- Ada halkının ana karadan direkt sefer talebi yerine getirilmelidir.
- Yalova'ya ulaşım taleplerinin yerine getirilmesi amacıyla ilgili kurumlarla (şehir dışı ulaşım olduğu için Bakanlığın görev ve sorumluluğundadır) iletişime geçilerek bu taleplerin değerlendirilmesi sağlanmalıdır.
- Eminönü iskelesinde yolcu bekleme alanının yolcuların beklentisi doğrultusunda geniş bekleme alanı olacak şekilde yapılmalıdır.
- Özel sektör taşımacılarına ait gemilerin denetlenmesi adına Liman Başkanlığı'ndan program dışı sorvey talebinde bulunulması sağlanmalıdır.
- Hat optimizasyon çalışmaları neticesinde ortaya konulacak ihtiyaca göre üretilecek vapurların, nostaljik vapur konseptinden çıkılmayacak şekilde Haliç Tersanesinin tekrar hayata geçirilmesiyle Şehir Hatları bünyesinde üretilmesi ve hizmete sokulması sağlanmalıdır.
- Deniz taşımacılığı sonrasında ada içi kullanılacak elektrikli toplu taşıma sistemlerinin İstanbulkart ile entegrasyonu sağlanmalıdır.

Masa-6 Turizm ve Rekreasyon

Moderatör: Prof. Dr. Mehmet OCAKÇI

Görevliler : Ahmet KARAGÖZ - Özlem BİNGÖL



Adalardaki turizm ve rekreasyon sorunlarının ve çözüm önerilerinin tartışıldığı 6. masada ilk olarak sorunlar tespit edilerek aşağıda sıralanmıştır.

1-İmar Planı

- Adaların, 1991-1994 (Revizyon)-2011 onanlı 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planları bulunmaktadır.
- 1/5000 ölçekli 2011 onanlı plan, 2017 yılında mahkeme kararı iptal edilmiştir.
- Adaların onanlı 1/1000 ölçekli planı bulunmamaktadır.
- Adalarda geçiş dönemi yapılanma koşulları geçerli olması nedeniyle kontrolsüz yapılaşma baskısı yaşanmaktadır.
- Adaların 1/5000 ve 1/1000 ölçekli planlarının olmaması nedeniyle emlakçılar inşaatlarda daha etkin olmaktadır.

2-Ticaret

- Ticaret yoğunluğu başta Büyükada ada olmak üzere çok fazladır.
- Yeme-içme mekanlarında masaların yollara taşması sebebiyle yaya ulaşımı engellenmektedir.

3-Ulaşım

- Bisiklet ve faytondan kaynaklı kazalar her geçen gün artmaktadır.
- En büyük fayton sorunu Büyükadada yaşanmaktadır.
- Faytonlarda denetim ve yönetim eksikliği bulunmaktadır.
- Toplu ulaşımda fayton kullanımı ekonomik, ekolojik ve toplumsal sorunlara neden olmaktadır.
- Fayton olmayan yerlerde scooter kullanımı artmaktadır.
- At gübrelerinin denize dökülmesi sebebiyle deniz kirlenmektedir.
- Tabiat parkında, kaçak fayton turları düzenlenmektedir.
- İskeleler, sahilde kirlilik oluşturmaktadır.

4- Turizm ve Rekreasyon

- Ada, aşırı turistin gelmesiyle, sayfiye özelliğini yitirmektedir.
- Konut alanlarının pansiyonlara dönüşmesi ile ada kültürü azalmaktadır.
- Yetimhane binasının potansiyeli kullanılmalıdır.
- Yaz turizmi, ada kimliğini yok etmektedir.
- Adaya maddi katkısı olmayan turistler gelmektedir.
- Turistin, profili değişmektedir.
- Son dönemlerde arap turistlerin sayıları artmaktadır.

Bahsi geçen sorunlara ilişkin çözüm öneriler de aşağıda maddelenmiştir.

- Adanın bir marka olması ve nasıl bir marka olacağına karar verilmesi,
- Kurumlar arası koordinasyonun sağlanması,
- Kontrol mekanizmasının bulunmaması ve buna bağlı olarak ödül ve cezanın olmaması,
- Faytonların sayısı azaltılarak toplu ulaşımdan çekilmesi ve gezi amaçlı yeni tur güzergahlarının belirlenmesi,
- Faytonların tümüyle kaldırılması mümkün olmadığı durumda toplu ulaşım aracı olarak değil, nostaljik turistik amaçlı olarak kullanılması,
- Faytonlarda bakımlı ve sağlıklı atların kullanılması,
- Fayton kullanan kişilerin eğitilmesi ve gerekli denetimlerin yapılması,
- Ada içi ulaşımda denizyolunun da kullanılması,
- Ada merkezinin yayalaştırılması,
- Adada, ikamet edenler için ücretsiz mekik araçlarının olması,
- Adada, su sporları faaliyetlerinin bulunması,
- Kentsel tasarım planlamasının yapılması,
- Faytonlarda kullanılmayacak atlar için, orman alanları içinde çocukların ve gençlerin atlarla iletişim kurabilecekleri alanların oluşturulması.

DEĞERLENDİRME.....

Dünyanın sayılı metropolleri arasında yer alan İstanbul'da, her gün milyonlara ulaşan ulaşım hareketliliğine rağmen İstanbulluların güvenli, konforlu, dakik, erişilebilir, uygun maliyetli bir şekilde seyahat etmelerini sağlamak için İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

Bütüncül bir yaklaşım anlayışıyla, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Adalar Belediyesi birlikteliğiyle düzenlenen Adalar Ulaşım Çalıştayı'nda; konuya ilişkin tüm sivil toplum kuruluşları, sektör temsilcileri, uzman meslek insanları, akademisyenler ve ada sakinlerinin birlikteliğinde ortak akıl oluşturulmaya çalışılmıştır.

Adalar Ulaşım Çalıştayı'nda Grup Çalışmaları kapsamında masalardan elde edilen öneriler aşağıda sıralanmıştır.

1. Adalar İlçesi özelinde Ulaşım Master Planı hazırlanmalı ve bu plan Yavaş Şehir (Cittaslow) prensiplerine uygun kriterler içermelidir.
2. Ada içi toplu ulaşım ve talep bazlı olarak çalışacak yeni bir toplu taşıma sistemi geliştirilmelidir. Geliştirilecek toplu taşıma sistemi ekolojik, elektrikli ve adaya zararı en az olan, adanın topoğrafyasına uygun nitelikte olmalıdır.
3. Hayvan hakları ihlallerinin engellenmesi amacıyla faytonlar tamamen kaldırılmalıdır.
4. Faytonların tamamen kaldırılması mümkün değil ise mevcut fayton sayısı azaltılmalı, faytonlar sadece bireysel ve toplu ulaşım araçlarından arındırılmış güzergahlarda turistik gezi amaçlı kullanılmalıdır.



5. Turizm amaçlı kullanılacak faytonlardaki atlar, faytona koşulmadan önce ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından ırk, yaş, sağlık ve diğer standartları ile birlikte kontrol edilmelidir.

6. Adalardaki hayvan yoğunluğu göz önünde bulundurularak Büyükada'da donanımlı bir hayvan sağlığı merkezi yapılmalı, ölen atlar için resmi bir gömü alanı belirlenmelidir.
7. Faytonlarda yer almayacak atlar, ada içinde oluşturulacak alanlarda çocuklar için binicilik faaliyetlerinde kullanılmalıdır. Ada içinde atlara ilişkin müze oluşturulmalıdır.
8. Başta Büyükada olmak üzere merkezi ve ticari alanların yoğun olduğu bölgelerde elektrikli ve akülü araç ile bisikletlerden arındırılmış sadece yayaların kullandığı bölgeler oluşturulmalıdır.
9. Bireysel akülü araçlar için mevzuat geliştirilmeli ve sayıları azaltılmalıdır.
10. Bisiklet kiralama alanlarının denetimi yapılmalı ve yaya trafiğinin yoğun olduğu alanlarda bisiklet kiralama faaliyetleri yer almamalıdır.
11. Fayton sürücülüğü, bisiklet, akülü araç, yük taşıtları ve elektrikli araçlar için mevzuat oluşturulmalı, sürücü ve şoför eğitimleri verilmelidir.
12. Deniz yolu ulaşımında adalar arası ring seferleri ile başta hafta sonları olmak üzere gece seferleri düzenlenmelidir.
13. Yük taşımacılığına özel bir iskele olmalı ve bu iskele adanın yoğun yaya ve ticari faaliyetlerinin dışındaki bir alanda yer almalıdır.
14. Yük taşımacılığının yapılacağı saatler (yasal/yasaklı zamanlar) belirlenmelidir.
15. Büyükada merkez alanında lojistik depo yapılmalıdır.
16. Adalarda hizmet eden yük taşıma kooperatiflerinin entegrasyonu sağlanmalıdır.



EKLER.....

1. MASA KATILIM LİSTESİ

KURUM	AD SOYAD
İBB Genel Sekreteri	Yavuz ERKUT
İBB Genel Sekreter Yrd.	İbrahim Orhan DEMİR
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müd.	Ramazan ÖZBEK
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müd.	Gözde UĞURLU
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müd.	Deniz Altaş
İSPARK AŞ Genel Müdürü	Murat Çakır
Dünya Mirası Adalar /Açık Radyo	Derya Tolgay
Dünya Mirası Adalar	Zeynep Zihli
Adalar Vakfı	Ali Erkut
Toplumcu Düşünce Enstitüsü	Kubilay Beyhan
İstanbul Arabacılar ve Motorsuz Kara Nakil Vasıtaları Esn. Oda. Tems.	Ersin Erdem
Adakademi Vakfı	Güneş Önal
İstanbul Gönüllüsü	Enver Tutucu
Sanatçı	Nilgün Kamkale
İstanbul Arabacılar ve Motorsuz Kara Nakil Vasıtaları Esn. Oda. Başkanı	Hıdır Ünal
Cumhuriyet Gazetesi	Özlem Yüzük
Emekli Bakan	Altan ÖYMEN
Gazeteci/Yazar	Ali Bayramoğlu
Ada Sakini	Elleni Lena Govuraki
Ada sakini	K. Erbaş
Ada Sakini	M. Hakan Gökcan
Ada Sakini	Sadiye Neşe
Adalar Belediye Meclis Üyesi	Metin Önal
Adalar Belediye Meclis Üyesi	Rıza Çiftçioğlu
Adalar Belediye Meclis Üyesi	Ali Fuat Akalın
Adalar Belediye Meclis Üyesi	Kemal Türkyılmaz
Kent Konseyi Başkanı	İskender Özturanlı
Adalar Belediyesi	Sevgi Ünsal
CHP Adalar İlçe Bşk.	A. Ercan Akpolat
CHP İlçe Yöneticisi	Musa Kazım Biçer

2. MASA KATILIM LİSTESİ

KURUM	AD SOYAD
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müd.	Abdullah ŞENEL
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müd.	Rıdvan KAYA
İnşaat Müh.	Görkem Akyol
İTÜ Öğretim Üyesi	Sabahat Topuz Kiremitçi
TCDD Temsilcisi	Yelda Ademoğlu GÜLKILIK
Plan 24 Şehircilik AŞ.	Caner KILIÇ
Tarih Vakfı	Orhan SİLİER
Mimar Sinan Ü.	Doç. Dr. Kevser ÜSTÜNDAĞ
Bisikletliler Derneği	Murat SUYABATMAZ
Bisikletliler Derneği	Ayşe ELAGÖZ
Maden Mah. Muhtarı	Rafet GARİP
Ada Sakini	Hülya TUTUCU
Ada Sakini	Ali YENEL
Ada Sakini	Seçkin SEVEN
Ada Sakini	Maria SİBİ
Ada Sakini	Nezih ERSEVER
Ada Sakini	Nevin ARPAÇAY
Ada Sakini	Hediye YILDIRIM
Ada Sakini	S. Egemen AKALIN
Ada Sakini	Mehmet CEYLAN
Ada Sakini	Saheser ÖZBALIK
Ada Sakini	Aysel AKAY

3. MASA KATILIM LİSTESİ

KURUM	AD SOYAD
İBB Veteriner Hizmetleri Müdürü	Muhammet COŞKUN
Tarım Ve Orman Bakanlığı 2. Bölge Müdürlüğü	Tamer İKE
Adalar Belediyesi	Neslihan ALNAK
Adalar Belediyesi	Songül ÖZDEMİR
İSPARK AŞ.	Hamdullah KAN
İstanbul Barosu Yönetim Kurulu	Av. Yasemin BABAYİĞİT
İstanbul Barosu Hayvan Hakları Merkezi	Av. Mesude Büşra KÜÇÜK
Yerel Hayvan Koruma Gönüllüsü-Ada Sakini	Pınar SATIOĞLU
İstanbul Üni. Veteriner Fak.	Prof. Dr. Alev KAYMAZ
Yük Hayvanlarını Koruma Kurtarma Derneği	Okan OFLAZ
Veteriner Hekim	Mustafa ÜN
Araştırmacı Yazar	Viktor ALBUKREK
Yerel Yön. Toplum Bilimi Araş. Der.	Özlem HANELÇİ
Hayvan Hakları İçin 3 H	Mehtap ÖZER
Empati Derneği	Jülide GÜVEN
Yük Hayvanlarını Koruma Kurtarma Derneği	Necmiye Genç YAVAŞÇA
Dayanışma Hayvan Hakları Derneği	Burak ÖZGÜNER
Türkiye Hayvanları Koruma	Sultan GÜLYAR
İstanbul Arabacılar ve Motorsuz Kara Nakil Vasıtaları Esn. Oda. Tems.	Emin BAĞDOĞAN
Alternatif Eğitim Derneği	Şule ŞENOL
Yurtdışı Katılımcı	Tuana YAZICI
Heybeliada Faytoncu	Şenol ŞAHİN
Büyükada Faytoncu	Fikret GEDİK
Arka Güverte Derneği	Tolga BEKTAŞ
Sanatçı	Zuhal ARDAHANLI
Ada Sakini	Meral KANIK
Ada Sakini	Levent TARHAN
Ada Sakini	Türkan ÇELİK
Ada Sakini	Sema EROĞUL
Ada Sakini	Melis KANIK
CHP Beşiktaş Çevre-Komisyon Başkanı	Ayşem ÖZLEYİŞ OĞUZ
İYİ Parti İlçe Yön.	Gülhanım CEYLAN

4. MASA KATILIM LİSTESİ

KURUM	AD SOYAD
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	Recep ÇELİK
İBB Ulaşım Planlama Müdürlüğü	Serap ÇETİNKAYA
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	Sinan AKSOY
Adalar Belediyesi	Mehlika SEVUK
Adalar Belediyesi	Naciye KAYA
İSKİ Temsilcisi	İsmail ÇELİKÇİ
İBB İTFAİYE Temsilcisi	Yaşar GENÇKURT
Y.Mimar	Mera KESKİN
Adalar Deniz Tesisi Kulüp Bşk.	Orhan DİLMEÇ
Haybeliada Mah. Muhtarı	Hüseyin YAY
Faytoncu	Nedim ÇANIK
Faytoncu	Cüneyt TÜNTEL
Ada Sakini	Hafi HALEVE
CHP İlçe Yönetim Kurulu Üyesi	Yavuz ÇİFTÇİOĞLU

5. MASA KATILIM LİSTESİ

KURUM	AD SOYAD
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	Münir KÜÇÜK
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	İlhan AKBULUT
Adalar Demokrasi Meclisi	Ayda ÇEVİK
Mavi Marmara AŞ. Temsilcisi	Okay PALA
DENTUR Avrasya AŞ Temsilcisi	Ramazan HIZARCI
DENTUR Avrasya AŞ Temsilcisi	Recep KAYMAZ
TURYOL AŞ Temsilcisi	Kasım İNANDI
Kartal Prenstur AŞ Temsilcisi	Yusuf FERAH
İstanbul Deniz Otobüsleri Temsilcisi	Hakan GÜVEN
TEMA Temsilcisi	Begüm YAVUZ
Arka Güverte derneği	Ayşem ÖTÜK
Burgazada Kalkınma Derneği	Hıdır UVAÇIN
Gemi İnşaat Y. Mühendisi	Oktay ÜNAL
Akademi Vakfı	Semih ERYILDIZ
Yazar	Serço EKŞİYAN
Gazeteci/Yazar	Aslı ÖYMEN
Avukat	Selma ATABEK
Mimar	Behiç AK
Öğretmen	Şehriban ERGUDEN
Splendid Palace Temsilcisi	Serra TAŞKENT
Ada Sakini	Filiz ATEŞ
Ada Sakini	Savaş GÜVEN
Ada Sakini	Gökhan BENGİL
Ada Sakini	Engin ALGÜL
Ada Sakini	Mustafa ERGUDEN
Ada Sakini	Nilhan Madenci KOÇER
Meclis Üyesi	Derman Haluk SALİH

6. MASA KATILIM LİSTESİ

KURUM	AD SOYAD
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	Özlem BİNGÖL
İBB Ulaşım Danışmanı	Birsen KAĞITÇI
İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	Ahmet KARAGÖZ
Adalar Belediyesi	Sumru SÜSLÜ
TÜRSAB Üyesi	Teoman GÖRAL
Adalar Vakfı	Halim BULUTOĞLU
WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler	Merve AKI
Doğa Koruma ve Milli Parklar	Uğur GÜNAYDIN
İstanbul Turizm Platformu	Özcan BİÇER
Arel ÜNİ. Fen. Bil. Enst. Md.	Mete TAPAN
Kınalıada Mah. Muhtarı	Erdal AYDIN
Adalar Çalışma Gurubu	Yaman İREPOĞLU
Ada Sakini	İlhan SERİ
Ada Sakini	Baki Nedim BALTACI
Ada Sakini	Akif POROY

